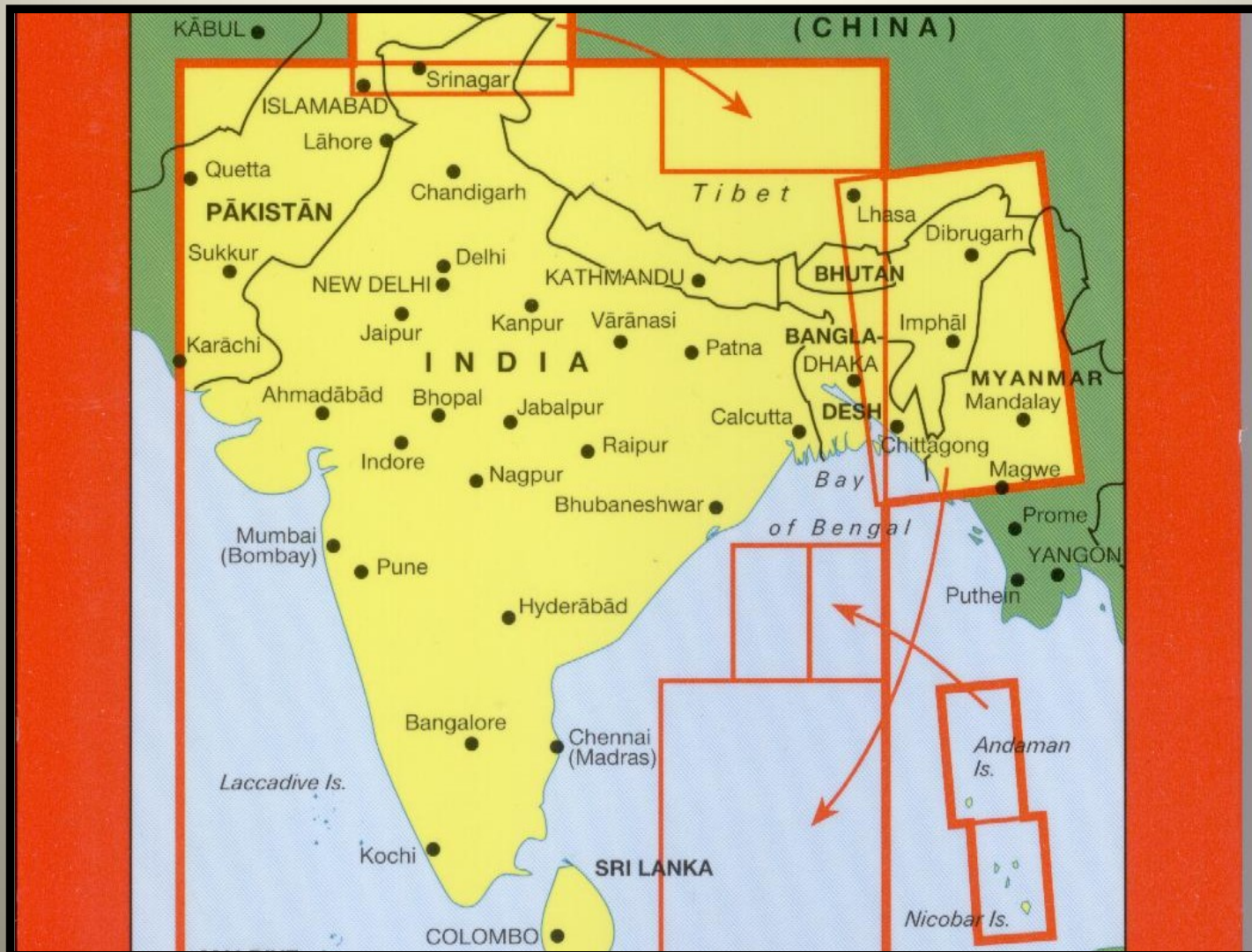

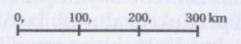
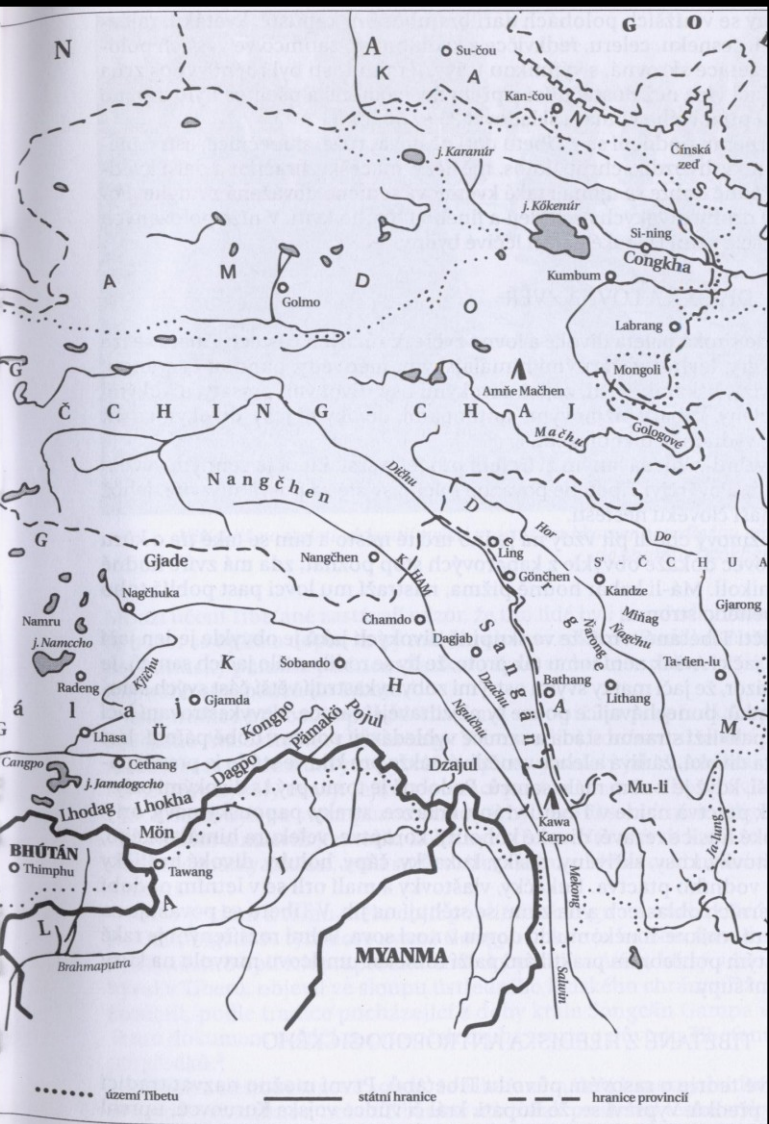
RLB70 - Přednáška č. 2

Tibetský buddhismus západního Himálaje:
základní charakteristika a historický
přehled – vznik a vývoj

Tibet. Buddhism. Záp. Himálaje – geografie:

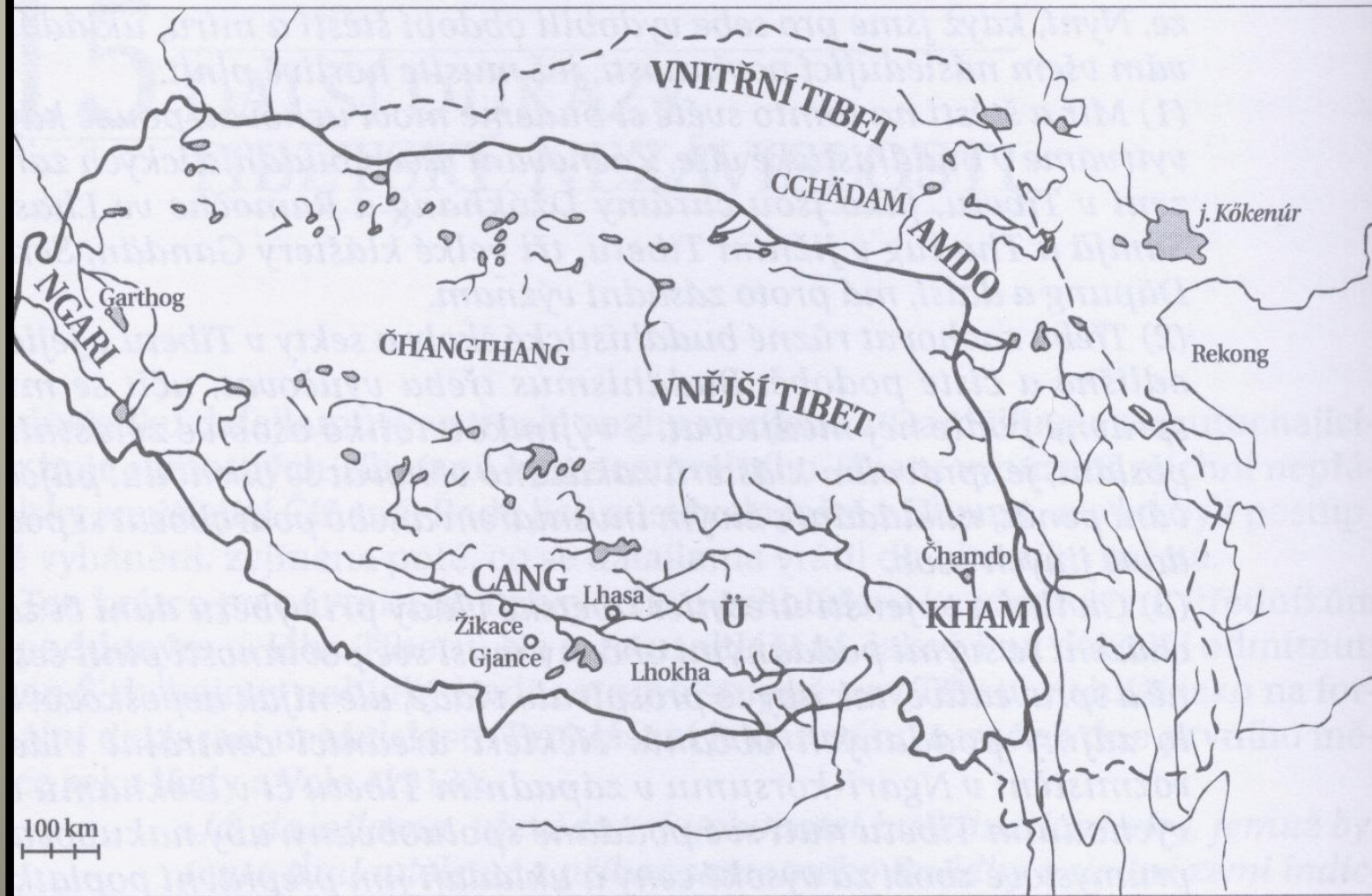
- V - Tibet (Čholkha sum – Záp. T.: Ngari khorsum: Purang, Guge, Mangjul/Ladak/Lahaul); Nepál
- S – Čína (Kašgar, Chotan, Tun-chuang atd.); Turkestán; Mongolsko atd.
- Z – Pakistán (Kašmír, Hunza, Gilgit, Svát/Swát, Uddijána/Urgjän-Orgjän, Gandhára, Baltistán); Afgánistán; Irán/Persie atd.
- J – Indie (Ladak: Čangthang, Šam, Stod, Nubra, Zanskar; Himačálpradéš: Lahaul, Spiti, Pin atd.)

..... území Tibetu ————— státní hranice - - - - - hranice provincií

Ká mapa Tibetu

Vnitřní a Vnější Tibet

čerušovaná linka
 yznačuje rozlohu
 tnického Tibetu

horstvo

TEHRAN

I R A N

AFGHANISTAN

KABUL

PAKISTAN

• Kashgar

TAKLAMAKAN
DESERT

• Khotan

PAMIRS
HINDU KUSH MTS.
KARAKORUM MTS.

KUNLU

JANGTAG

TIBET

Indus R.
Jhelum R.
Chenab R.
Ravi R.
Beas R.
Sutlej R.

NGARI
GUGE

NEW DELHI

Mathura

Tsangpo R. Shigatse

LHAZANG

KATHMANDU

Lumbini

Kushinagara

Sarnath

Benares
(Varanasi)

Rajgir

Bodhgaya

Nalanda

Kurkihar

MAGADHA

Sanchi

Batua R.

Jomuna R.

Ganges R.

I N D I A

BENGAL

A R A B I A N

S E A

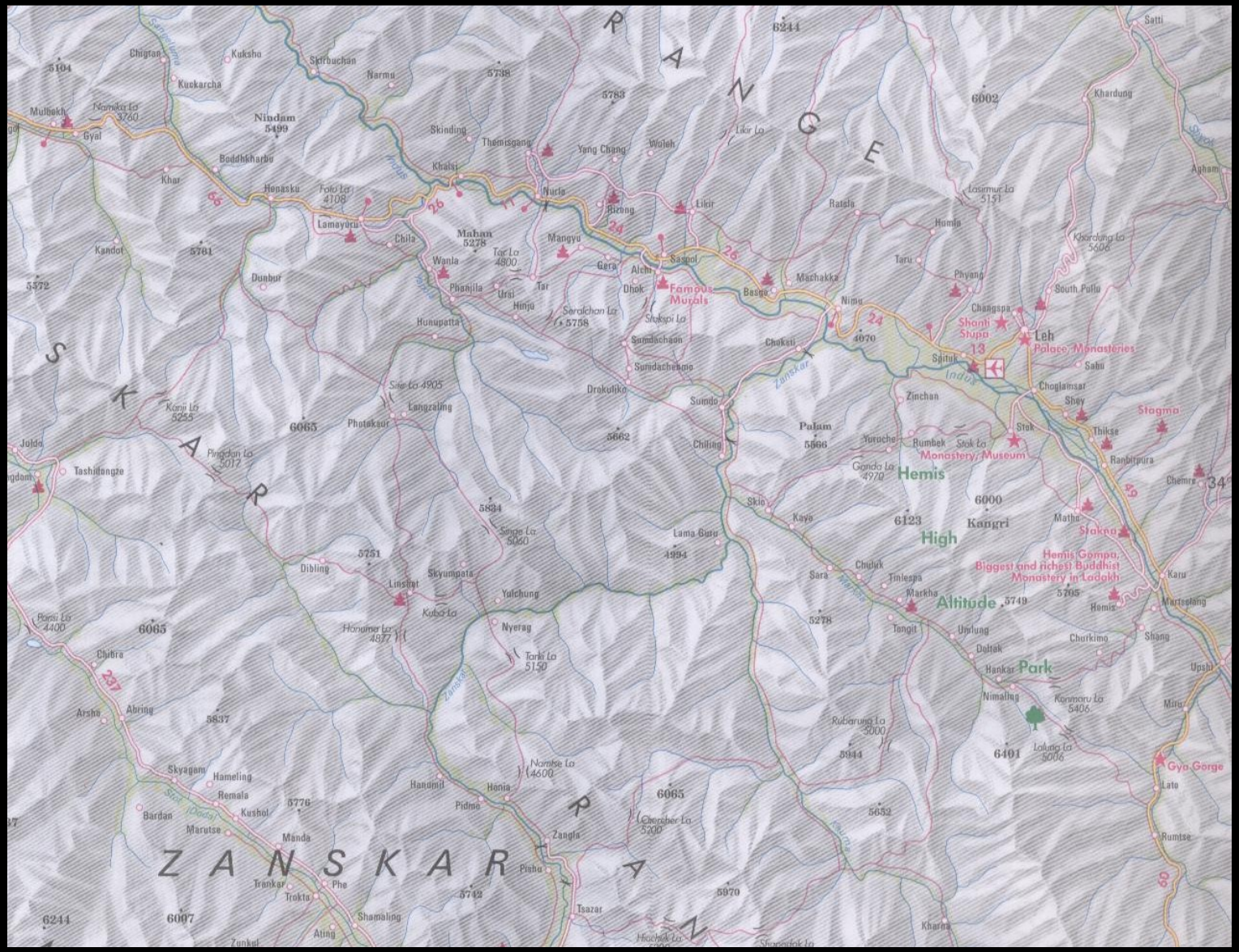
Ajanta

Godavari R.

ORISSA

B A Y

I) Tibetská označení a jména Ladaku:

- *La dwags* (Ladak) – Země horských průsmyků
- *Bla dwags* (Ladak) – Země lamů (viz bla ma)
- *Dmar jul* (Marjul) – Červená země
- *Mnga' ris skor gsum* (Ngari korsum) – Tři okruhy Ngari (Purang, Guge, Mangjul – Západní Tibet v sousedství Ladaku)

II) Označení a jména Ladaku:

- Kja Čhe/čes. Ťie-čcha (čínsky) – viz Fa-sien (možná Ladak/Skardu/Khalace či Kášghar) a možná také země Darel – viz Dardistán
- Tibet-e-kalan (Persky)
- Druhý Tibet (I. Desideri)
- Malý Tibet, Indický Tibet, Měsíční krajina, Země sněhu, Šangrila atd.

I) Literární prameny pro studium historie Západního Tibetu/Kašmíru:

- Záznamy řeckých a římských autorů o oblasti Kašmíru a Záp. Himálaje (Hérodotos: 485 – 425 př. n. l., Megasthenés: 4. – 3. stol. př. n. l., Ptolemaios: r. 90 - 160 atd.)
- *Rádžataranginí* (Řeka králů) od Kalhany z 8. století – kronika popisující události v Kašmíru 8. až 9. stol.
- Anály čínské dynastie Tang z 8. století
- *Rádžataranginí* od Džónarádži (pokračovatel v díle Kalhany) ze 14. stol. – Kašmír 14. stol. (info. o západotibet. a ladackém králi Riňčanovi, r. 1320)

II) Literární prameny pro studium historie Západního Tibetu/Kašmíru:

- Mughalské anály Mir Izzet Ulláha ze 17. století
- Záznamy o ladackých válkách s Dogry (r. 1834 – 1839)
- Tibetské historické práce z Centrálního Tibetu rozličného charakteru
- Kroniky a monografie Západních cestovatelů a misionářů/Moravští bratři-Jednota bratrská (viz např. P. Antonio de Andrade a M. Marqués, I. Desideri a E. Freyre, A. C. Körös, Moorcroft, H. Jäschke, K. Marx, A. Cunningham, A. H. Francke atd.)

1) Buddhismus v Ladaku – historický přehled:

- 623/543 Th. - 564/3 př. n. l. – Siddhártha Gautama/Šákjamuni/Buddha
- 3. stol. př. n. l. – král Ašóka (misie do Kašmíru); Gandhárské helénsko-indické buddhistické umění (3. stol. př. n. l. – 6./8. stol. n. l.)
- 2. stol. n. l. – Kušánská dynastie viz král Kaniška (písmo Kharósthí); buddhistický koncil v Kašmíru atd.; od 3. stol. n. l. buddh. v Ladaku (viz architektura-stupa v Sani/Zanskar, nápisy atd.)
- 4. stol. – zprávy od Fa-siena (viz Kja Če=Ladak?)

II) Buddhismus v Ladaku – historický přehled:

- 4. stol. – 7. stol. n. l. – Ladak obydlen etniky Dardů, Monů, Baltí atd.; později migrace z vých. tibet. směrů viz Ngari korsum – mongol. typ (Songcän Gampo)
- Před 7. stol. n. l. – šíření buddh. arhat. Madhjantikou
- 7. stol. (602 – 664) – zprávy od Süan-canga (Samarkand – Baktrie – Gandhára – Kašmír/r. 631)
- 8. stol. – Urgjän Rinpoče Padmasambhava/Guru Rinpoče/Päma Džungnä (Uddijána – Kašmír/Ladak – centrální Tibet, r. 775 Samjä; Thisong Decän, ngadar-1. šíření buddh.)

III) Buddhismus v Ladaku – historický přehled:

- 9. – 11. stol. – 1. královská ladacká dynastie Gön/Záp. Tibet, související s pronásledováním buddhismu v centr. Tibetu za vlády krále Langdarmy, r. 838 – 42 (Kjide Ňima Gön – **Palgji Gön první král Ladaku/ r. 930 až 960 či 1000 až 1025** – Taši Gön – Decug Gön) – viz kláštery Tabo, Alči-čhökhor, Thoding-serkhang
- 10. – 11. stol. – dynastie Ö vzešlá z linie Gön/Záp. Tibet (viz Lama Ješe Ö – Čangčub Ö)
- 958 – 1055 – Rinčhen Zangpo (čhidar-2. šíření buddh., „nové“ překl., založ. 108 klášt. v Záp. Tibetu)

IV) Buddhismus v Ladaku – historický přehled:

- 982 – 1054/5 – Atíša/Džowo Paldän
Atíša/Atíša Dípankara Šrídžňána (Kadampa,
čhidar-2. šíření buddh. na zakázku Záp.
Tibetské královské dynastie)
- Genealogie královské ladacké dynastie Gön, Ö,
Namgjal (literární historické záznamy a) na
papíře, b) na skalních útvarech)...dále viz
přednáška č. 3, 9. 10. 08

